

Fővárosi Ítéltábla

A határozat száma: 17.Pf.20.163/2023/9.

A felperesek:

I.r. felperes I. rendű (I. rendű felperes címe)

II.r. felperes II. rendű (II. rendű felperes címe)

A felperesek képviselője:

Kemenes Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kemenes Csaba) az I. és II. rendű felperes képviseletében (felperesek képviselőjének címe)

Az alperesek:

I.r. alperes I. rendű (I. rendű alperes címe)

II.r. alperes II. rendű (II. rendű alperes címe)

Az alperesek képviselője:

Dr. Kaszai Csaba Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kaszai Csaba) az I. rendű alperes képviseletében (I. rendű alperesi képviselő címe)

Dr. Keszei Gergely Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Keszei Gergely) a II. rendű alperes képviseletében (II. rendű alperesi képviselő címe)

A per tárgya: házastársi közös vagyon megosztása

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 39.P.21.469/2022/17.

A fellebbezést benyújtó fél: I. rendű alperes

A csatlakozó fellebbezést benyújtó fél: I. és II. rendű felperesek

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését megváltoztatja, és a felperesek által az I. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 1.635.000 (egymillió-hatszázharmincötezer) forintra felemeli.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek 121.763 (százhuszonegyezer-hétszázhatvanhárom) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság a felperesek házastársi közös vagyon megosztása és öröklési igény tárgyában előterjesztett keresetét elutasította, és kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. rendű alperesnek egyetemlegesen 635.000 forint perköltséget.

[2] A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján döntött arra is tekintettel, hogy a II. rendű alperesnek nem volt perköltségigénye.

[3] Az I. rendű alperes perköltségének megállapítása során a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 23.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja (továbbiakban: R.) – ténylegesen a c) pontja – és (6) bekezdése alapján döntött. Arra volt figyelemmel, hogy a 138.735.851 forint összegű pertárgyérték alapján az I. rendű alperest 6.162.076 forint + áfa összegben, összesen 7.887.457 forint összegben illette volna meg ügyvédi munkadíj. Az általa kifejtett ügyvédi tevékenységgel – az érdemi ellenkérelem előterjesztése és részvétel egy tárgyaláson – ez az összeg nem áll arányban.

[4] Az elsőfokú ítélet perköltség viseléséről döntő rendelkezése ellen az I. rendű alperes fellebbezést, a felperesek csatlakozó fellebbezést terjesztettek elő.

[5] Az I. rendű alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperesek 1.635.000 forint perköltség egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte.

[6] Álláspontja szerint az a körülmény, hogy az eljárás során a bíróság nem tartott több tárgyalást, nem ad alapot a perköltség elsőfokú ítélet szerinti mértékű csökkentésére.

[7] A keresetlevél és mellékletei 30-40 oldalt tettek ki, és az alperesnek is igen hosszú ellenkérelmet kellett előterjesztenie, a keresetlevél részletes áttanulmányozása és az ellenkérelem elkészítése is nagyon komoly munkával járt. A pertárgy értéke igen jelentős, amelynek az R. alapján tükröződnie kell a megállapított perköltségben is, ez pedig jelen esetben nem történt meg.

[8] A felperesek csatlakozó fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását akként kérték, hogy az I. rendű alperesnek járó perköltséget 250.000 forint + áfa összegre mérsékelje a másodfokú bíróság. Ezen kérelem eredménytelensége esetére fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték.

[9] Arra hivatkoztak, hogy az I. rendű alperesi jogi képviselő járt el néhai neve jogi képviselőjeként a házassági vagyonközösség megszűnését követően a II. rendű alperes jogi képviselővel való levélváltások és a hagyatéki eljárás során is, ezért mindkét kereseti kérelmet – a házastársi közös vagyon megosztását és az öröklési jogi igényeket is – részletesen ismerte. A keresetlevél áttanulmányozása ezért kevesebb időráfordítást kellett, hogy igénybe vegyen.

[10] Az I. rendű alperes jogi képviselője nem csatolt teljesítésigazolásokat vagy más kimutatást a ráfordított munka igazolására. A 39.P.21.469/2022/16. számú tárgyalási jegyzőkönyv 7. oldalán található végzés szerint a perfelvétel lezárása és az ítélet kihirdetése között 20 perc telt el, mely időben a felek a tárgyaló előtt várakoztak, ennél fogva érdemi cselekmény nem történt a tárgyalás során. Az I. rendű alperes jogi képviselője egy beadványt készített, a 16 oldalas érdemi ellenkérelmet.

[11] Álláspontjuk szerint az elsőfokú eljárásban – beleértve a keresetlevél elolvasását, a ténylegesen 13 oldalban figyelembe vehető ellenkérelem elkészítését, és a 60 perces „előkészítő ülést” – reálisan 15 óra munka vehető figyelembe. A megítélt nettó 500.000 forint az átlagos 25.000 forint/óra budapesti ügyvédi óradíjnál magasabb megbízási összeget jelent, a fellebbezésben foglaltak szerinti megemelés pedig messze kiemelkedő óradíjat jelentene.

[12] Az I. rendű alperes a csatlakozó fellebbezési ellenkérelmében a fellebbezési kérelme szerinti döntés hozatalát kérte. Előadta, hogy az ugyan nyilvánvaló volt, hogy a felperesi engedményezés — melyen a kereset alapult — jogellenes, mégis kénytelen volt az irányadó Pp. szabályainak megfelelő, a keresetben foglalt minden kérelemre részletes ellenkérelmet előterjeszteni.

[13] A felperesek fellebbezése pusztán óradíjas elszámolást tartalmaz, miközben az I. rendű alperes ellenkérelmében az R. alapján, mérlegeléssel kérte megállapítani az ügyvédi munkadíj összegét. Ez esetben a fő mérvadó elem a pertárgy értéke, ehhez képest szállítható az a bizonyos körülmények esetén.

[14] A felperesek az I. rendű alperes ellenkérelmére tett észrevételeik során arra hivatkoztak, hogy abban az I. rendű alperes érdemben nem cáfolta a csatlakozó fellebbezésben foglaltakat.

[15] A fellebbezés alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

[16] Az elsőfokú ítélet érdemi rendelkezése fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (3) bekezdése alapján jogerőre emelkedett.

[17] A fellebbezéssel támadott döntése során az elsőfokú bíróság a perben alkalmazandó R. 3. § (2) bekezdés a) és c) pontja, valamint a (6) bekezdése alapján helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a perköltség részét képező ügyvédi munkadíj meghatározása során nem csak a pertárgy értékének van kizárólagos jelentősége. Fellebbezésében az I. rendű alperes nem is azt kifogásolta, hogy a pernyertességére tekintettel az őt illető perköltség összegét az elsőfokú bíróság mérsékelte, csupán annak mértékét sérelmezte.

[18] Egységes az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a jelentős pertárgyérték fokozottabb ügyvédi felelősséget is jelent, aminek a perköltség megállapítása során meg kell jelennie. Mindez azonban nem vezethet arra, hogy önmagában a pertárgyérték alapján magas ügyvédi munkadíjat állapítson meg a bíróság, annak mérlegelése nélkül, hogy a jogi képviselő a perben ténylegesen milyen volumenű és színvonalú munkát végzett (BDT2019. 3965.).

[19] Mindez azonban nem jelentheti a perérték teljes mértékű figyelmen kívül hagyását. A perbeli esetben a felperesek több jogcímen terjesztettek elő igényt, az I. rendű alperesnek mindegyikkel kapcsolatosan jogi érvelést kellett kifejtenie, a perfelvételi tárgyaláson kötelezően meg kellett jelennie, a bíróság kérdéseire válaszokat adnia.

[20] Az osztott perszerkezetre tekintettel a perfelvételi szaknak megnőtt a jelentősége, a jogászi, szakmai, professzionális ügyvédi közreműködés ebben a szakban kiemelkedően fontos. Ekkor szükséges ugyanis meghatározni a per kereteit, véglegesen rögzíteni milyen ténybeli és jogi alapon áll a felek jogvitája, és erről mely peranyag alapján kívánják a bíróság döntését. Az alperesnek a kereset valamennyi elemére részletes ellenkérelemben kell nyilatkoznia, védekezését teljeskörűen elő kell adnia. Az I. rendű alperes ellenkérelme ezen követelményeknek mindenben megfelelt. Nem csak az ellenkérelem terjedelmének, hanem, szakmai tartalmának, hiánytalanságának is jelentősége van. Önmagában ezért a tényállás korábbi ismeretéből nem következik, hogy a jogi képviselő az átlagostól eltérően sokkal kevesebb szakmai odafigyeléssel és energiaráfordítással lássa el a perben ügyfele képviseletét, állítsa össze az ellenkérelmet, tegye meg a tárgyaláson a perfelvételi nyilatkozatát. A hiánytalan keresetlevél 41 oldalas volt, amihez a felperesek számos mellékletet is csatoltak. Ehhez képest kellett az I. rendű alperesnek védekezését előterjesztenie, ami önmagában jelentős ügyvédi munkát igényelt.

[21] Az elsőfokú bíróság által megállapított 500.000 forint nettó összegű munkadíj 10.000 000 forintos perértéknek felel meg, ami a 130.000.000 forintot meghaladó perértékhez képest akkor is aránytalan, ha a perben csak egy perfelvételi és egy rövid, folytatólágosan megtartott érdemi tárgyalásra került sor.

[22] Nem volt eltúlzott ezért az I. rendű alperes fellebbezési kérelme, amely hozzávetőlegesen 36.500.000 forintos perérték alapján az R. 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint számított (1.295.000 forint + áfa) ügyvédi munkadíjnak felel meg.

[23] A másodfokú bíróság ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján megváltoztatta, és a felperesek által az I. rendű alperesnek fizetendő, ügyvédi munkadíjból álló perköltséget 1.635.000 forintra felemelte.

[24] A fentiekből következően a felperesek csatlakozó fellebbezése nem volt alapos. Az I. rendű alperes alappal hivatkozott arra, hogy amennyiben az R. 3. §-a szerint kéri a perköltség megállapítását, szükségtelen részletezni a perképviselettel felmerült munkaórák számát. Azt csak megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperesek által a csatlakozó fellebbezésben megjelölt ügyvédi munkadíj az általuk átlagosan számított budapesti ügyvédi munkadíjjal számolva mindössze 10 órai munkát takarna, miközben saját számításaik szerint is a teljes eljárásra 15 munkaóra számítható.

[25] Az I. rendű alperes eredményesen fellebbezett, míg a felperesek csatlakozó fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 365. § utaló rendelkezése folytán a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján a felperesek kötelesek részére a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült, az R. 3. § (5) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíjból – a fellebbezéssel összefüggésben 25.000 forint + áfa, a csatlakozó fellebbezés folytán 7.900 forint + áfa – és a megfizetett fellebbezési illetékből álló másodfokú perköltséget megfizetni.

Budapest, 2023. szeptember 14.

dr. Gyuris Judit s. k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s. k.
előadó bíró

dr. Kollár Zoltán s. k.
bíró